

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА
29.09.2022

02-02-78S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

academic discipline

Економіка транспорту		Transport economics	
Шифр за ОП	БК 03	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Транспорт	27	Fields of knowledge Transport	
Спеціальність Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	275	Speciality Transport technologies (on road transport)	
Освітня програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)		Educational Program: Transport technologies (on road transport)	

Силабус навчальної дисципліни «Економіка транспорту» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою першого рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» галузі знань 27 «Транспорт». Рівне. НУВГП. 2022. 8 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/XXyHeoT>

Розробник силабусу: Никончук В.М., д.е.н., доцент, професор кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Силабус схвалений на засіданні кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Протокол № 1 від “_06_”_вересня_2022 року

В.о. завідувача кафедри: *е-підпис* Никончук В.М., д.е.н., професорка.

Керівник (гарант) ОП: *е-підпис* Хітров І.О., к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Схвалено науково-методичною радою з якості ННМІ

Протокол № 1 від “_07_”_вересня_2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ: *е-підпис* Марчук М.М., к.т.н., професор.

СЗ №-4452 в ЕДО від 27 вересня 2022 року (70-169104228).

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</i>
Спеціальність	<i>275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік, I семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>26 годин</i>
Практичні заняття:	<i>14 годин</i>
Самостійна робота:	<i>80 години</i>
Курсова робота:	
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор 	<i>Никончук Вікторія Миколаївна</i> <i>д.е.н., доцентка, професорка кафедри транспортних технологій і технічного сервісу</i>
Вікіситет	https://cutt.ly/QmdsiKT
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-7515-6016
Як комунікувати	v.m.nykonchuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ	
Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі	
Метою навчальної дисципліни є формування системи наукових знань та практичних навичок і вмінь, що дозволяють структурувати і вирішувати економічні проблеми; ознайомлення здобувачів вищої освіти з методиками підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності транспортних підприємств, які спрямовані на створення конкурентних переваг підприємств на ринку транспортних послуг.	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle	
http://surl.li/aglpx	
Компетентності	
Перелік компетентностей за ОПІ <u>Фахові</u> СК-9. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень СК-17. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН-19. Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень ПРН-27. Вміти вирішувати проблеми функціонування автотранспортних підприємств із врахування попиту на транспорті та приймати обґрунтовані рішення в кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів	
Структура та зміст освітнього компонента	
Лекції – 26 год. Практичні – 14 од. Самостійна робота – 80 год	
Розподіл кількості годин, ПН	Опис навчальної дисципліни (освітнього компонента)
Змістовий модуль 1. Автотранспортне підприємство в сучасній системі господарювання та його виробничі ресурси	
Тема 1. Транспорт як сфера матеріального виробництва	
лекцій – 2 год. практичні – 2 год. ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-5 ПРН-6	Транспортний комплекс України та його роль в системі світових економічних зав'язків. Макроекономічні закони розвитку галузі транспорту. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види підприємств. Порядок створення автотранспортного підприємства. Нормативно-правове-забезпечення господарської діяльності підприємств.
Тема 2. Виробничі ресурси автотранспортного підприємства	
лекцій – 2 год. практичні – 2 год. ПРН-1 – ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4 ПРН-6	Роль виробничих ресурсів в діяльності підприємств. Класифікація виробничих ресурсів. Виробнича програма та її основні економічні показники. Оцінка виробничих ризиків в діяльності автотранспортного підприємства.
Тема 3. Основні фонди автотранспортного підприємства	
лекцій – 2 год. практичні – 1 год. ПРН-1 ПРН-2 ПРН-3 ПРН-4	Економічна сутність основних фондів автотранспортного підприємства. Класифікація основних фондів, їх оцінка та рух. Активна і пасивна

	частина основних фондів. Показники ефективності використання основних фондів. Знос та амортизація основних фондів.
Тема 4. Оборотні фонди автотранспортного підприємства	
лекцій – 2 год. практичні – 1 год. РН-1 – РН-8 РН-10	Економічна сутність та структура оборотних фондів автотранспортного підприємства. Класифікація оборотних фондів, їх оцінка та рух. Джерела формування оборотних засобів. Показники ефективності використання оборотних фондів.
Тема 5. Трудові ресурси автотранспортного підприємства	
лекцій – 2 год. практичні – 2 год. РН-1 – РН-8 РН-10	Сутність, значення, склад і структура трудових ресурсів, Планування чисельності і персоналу. Продуктивність праці на автомобільному транспорті. Система оплати праці на автомобільному транспорті.
Змістовий модуль 2. Фінансово-економічні результати господарської діяльності автотранспортного підприємства	
Тема 6. Витрати підприємства	
лекцій – 4 год. практичні – 1 год. РН-3 – РН-4 РН-5 РН-6	Поняття і склад витрат транспортного підприємства за окремими економічними ознаками та елементами. Розрахунок витрат на складську логістику. Зміст і методика обчислення кошторису, облік і калькулювання собівартості перевезень та інших видів транспортних послуг. Прогнозування собівартості транспортних і логістичних послуг. Можливі методи прогнозування (питомих витрат, бальний, агрегатний, кореляційний).
Тема 7. Особливості ціноутворення на ринку транспортних послуг. Транспортні тарифи	
лекцій – 2 год. практичні – 1 год. РН-6 РН-7 РН-8 РН-9 РН-10	Методика формування ціни та елементів її структури на транспортні і логістичні послуги. Тарифи залізо вантажного транспорту. Тарифи водного транспорту. Тарифи автомобільного транспорту. Тарифи пасажирських перевезень. Формування ціни на послуги складського господарства. Оподаткування транспортної діяльності. Умови міжнародних перевезень ІНКОТЕРМС-2010.
Тема 8. Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання	
лекцій – 4 год. практичні – 2 год. РН-2 РН-4 РН-8 РН-9 РН-10	Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Види рентабельності. Методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства. Групи показників для оцінки прибутковості, ліквідності, оборотності, стабільності та ділової активності діяльності транспортних підприємств, методи їх обчислення. Управління грошовими потоками та доходами транспортних підприємств. Оцінка ризиків в процесі перевезення вантажів різними видами транспорту.
Тема 9. Організація управління транспортними бізнес-процесами.	
лекцій – 2 год. практичні – 1 год.	Державне управління транспортом. Логістичний підхід до управління транспортним підприємством.

PH-5 PH-6 PH-7 PH-8 PH-9	Оперативне управління на транспорті. Сучасні методи менеджменту якості і систем моніторингу у діяльність вітчизняних автотранспортних підприємств. Проектування бізнес-процесу «Послуга автотранспортного перевезення». Управління процесом моніторингу ризиків на транспорті.
Тема 10. Інноваційно-інвестиційна діяльність та сучасні моделі розвитку транспортних підприємств	
лекцій – 4 год. практичні – 1 год. PH-6 PH-7 PH-8 PH-9	Життєві цикли бізнесу. Інновації на транспорті. Трансфери технологій. Інвестиційне забезпечення інноваційних процесів. Методи стимулювання інвестицій в інноваційну діяльність автотранспортного підприємства. Систематизація сучасних моделей розвитку підприємства.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	
Комплексне вирішення проблем, критичне мислення, креативність, вміння управляти людьми, вміння мислити і приймати рішення, гнучкість мислення.	
Форми та методи навчання	
<p>Розподіл годин навчальної дисципліни: самостійна робота – 80 годин.</p> <p>Під час вивчення дисципліни застосовуються такі форми занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекційні заняття (набуття теоретичних знань та їх систематизація, панельні дискусії, вирішення проблемних ситуацій) - практичні заняття (набуття практичних навичок через проведення інструктажів, вміння приймати рішення на основі спостережень та проведених досліджень). - самостійна робота (освоєння і поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, формування hard skills та soft skills); - консультація (застосування теоретичних положень до розв'язання практичних ситуацій та проблемних питань); <p>Під час вивчення дисципліни застосовуються ефективні методи навчання шляхом проведення лекцій, обговорення проблемних питань, командна робота, мозковий штурм.</p>	
Порядок та критерії оцінювання	
<p>Критерії оцінювання академічної успішності здобувачів вищої освіти та рекомендації з розподілу балів регламентуються п. 5 Порядку організації контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС).</p> <p>Для досягнення поставлених результатів навчання здобувачам вищої освіти потрібно засвоїти теоретичний матеріал, здати модульні контролю знань та вчасно виконати та захистити практичні і самостійні роботи.</p> <p>Рівень освоєння здобувачами освіти матеріалу навчальної дисципліни оцінюється модульними контролями і виконанням практичних робіт. Розподіл балів наступний (визначається ПОЛОЖЕННЯМ... (НОВА РЕДАКЦІЯ) 2019. зах.pdf)</p> <ul style="list-style-type: none"> 7 - 50 балів – виконання практичних робіт; - 10 балів – виконання самостійної роботи; - 20 балів – поточний модульний контроль МК1; - 20 балів – поточний модульний контроль МК2. <p>Усього 100 балів.</p> <p>Додаткові бали здобувачам вищої освіти також можуть бути зараховані</p>	

за виконання і висвітлення науково-прикладних досліджень, наданні конкретних пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів за всіма видами робіт не може перевищувати 100 балів

У випадку незгоди отриманої кількості балів можливе подання апеляційної скарги з обов'язковим поясненням мотиву незгоди.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач вищої освіти може долучитися до виконання науково-дослідних досліджень, які визначаються програмними компонентами освітньої програми або фаховим спрямуванням випускової кафедри, зокрема, у конференціях, олімпіадах та інших заходах, висвітлювати наукові результати в курсових проектах (роботах), публікаціях, зокрема у «Студентському віснику НУВГП».

Інформаційні ресурси

Основна література:

1. Колосок В. М. Економіка транспортних підприємств : навч. посіб. / В. М. Колосок, Я. О. Ходова; за заг. ред. В. М. Колосок. – Маріуполь : ПДТУ, 2017. – 187 с.

2. Основи економіки транспорту. Підручник. Щелкунов В. І., Кулаєв Ю. Ф., Зайончик Л. Г., Загорулько В. М. та ін. (2011, 392с.)

3. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. – 632 с.

4. Дмитрієв І.А. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навчальний посібник для самостійної роботи та поточного контролю знань студентів закладів вищої освіти / І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко., І.М. Кирчата – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 308 с.

5. Корецька С.О., Якимчук А.Ю., Карпан Т.С. Економіка автомобільного підприємства: Навчальний посібник / С.О. Корецька, А.Ю. Якимчук, Т.С. Карпан. – Рівне: НУВГП, 2012 – 309с.

6. Криворучко О.М., Сукач Ю.О. Менеджмент бізнес-процесів автотранспортних підприємств: монографія. Харків: ХНАДУ, 2012. 245 с

Додаткова література:

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Заголовок з екрану.

2. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

3. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/pro_priotetni_napryami_innovatsijnoi_diyal_nosti_v_ukraini.htm. – Заголовок з екрану.

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/norm_akt/sourceКМУ/389-2011-Постанова-02.02.2011.htm. – Заголовок з екрану.

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державної реєстрації інноваційних проектів і ведення Державного реєстру інноваційних проектів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/КР031474.html. – Заголовок з екрану

Інформаційні ресурси:

1. Обласна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка,6 / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>

2. Наукова бібліотека НУВГП (м.Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)

Дедлайни та перескладання

У випадку пропуску занять без поважної причини здобувачу освіти необхідно самостійно опрацювати теоретичний та практичний матеріал, виконати модульні контрольні роботи. Повідомлення щодо здачі (доздачі) модульних контролів оприлюднюється на головній сторінці навчальної платформи НУВГП, а також навчальної дисципліни. Мінімальною успішною умовою складання підсумкового контролю – отримання поточних 60 балів. Ліквідація академічної заборгованості в НУВГП визначається Порядком [ліквідації академічної заборгованості.pdf](#)

Неформальна та інформальна освіта

Передбачено перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті. Можливе визнання пройдених відкритих онлайн-курсів освітніх платформ (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо) за умови зв'язку отриманих результатів з освітніми компонентами програми.

Організація неформальної освіти в НУВГП покладено на [Центр неформальної освіти](#).

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Передбачено залучення стейкхолдерів з метою вивчення організації роботи суб'єктів господарювання, вивчення передового досвіду роботи в сфері транспортних послуг.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентується нормативними документами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, [Кодексом честі студента та іншими документами розміщеними на сайті НУВГП](#).

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачем вищої освіти є обов'язковим. За об'єктивних причин проведення занять, консультування може проводитися у змішаному форматі із застосуванням інтернет інструментів (GoogleMeet, Moodle та ін.) При вивченні дисципліни можливе використання технічних засобів навчання (ноутбуки, мобільні телефони, планшети тощо) для покращення освоєння наданої інформації.

Оновлення

Силабус потребує оновлення за ініціативи викладача шляхом його звернення до керівника (гаранта) освітньої програми, з урахування змін транспортної галузі, законодавства, наукових досягнень, пропозицій та рекомендацій від роботодавців та представників бізнесу, пропозицій здобувачів вищої освіти щодо їх бажанні в оволодінні конкретними завданнями і компонентами.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Передбачено визнання і зарахування результатів навчання, отриманих в

інших закладах освіти, в тому числі і під час академічної мобільності згідно укладених угод про співпрацю згідно з [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в НУВГП](#) та [Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП](#).

Здобувачі вищої освіти можуть використовувати загальновизнані міжнародні інформаційні платформи для поглибленого вивчення і проведення досліджень, а також зарахування результатів діяльності (Google Scholar; PlosOne; ERIC; ResearchersID).

Лектор

Никончук В.М., д.е.н., доцент